

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců JUDr. Vojtěcha Šimíčka a Mgr. Radovana Havelce v právní věci žalobce: **COMPAG SEVER s. r. o.**, se sídlem V Lukách 95/IV, Mimoň, zast. JUDr. Petrem Doušou, advokátem se sídlem Laurinova 1049, Mladá Boleslav, proti žalovanému: **Ministerstvo životního prostředí**, se sídlem Vršovická 1442/65, Praha 10, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 1. 2009, č. j. 542/1478/28/08/8, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 28. 5. 2009, č. j. 8 Ca 78/2009 - 29,

takto:

- I.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- II.** Žalovanému **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Kasační stížností podanou v zákonné lhůtě se žalobce jako stěžovatel domáhá zrušení shora uvedeného usnesení Městského soudu v Praze, kterým bylo zastaveno řízení o jeho žalobě proti výše specifikovanému rozhodnutí žalovaného, jímž bylo zčásti změněno v odvolacím řízení rozhodnutí České inspekce životního prostředí ze dne 21. 11. 2008, č. j. ČIŽP/51/OOH/SR01/0819164.003/08/LDH, zčásti bylo toto rozhodnutí potvrzeno. Změna prvostupňového rozhodnutí spočívala v tom, že byla stěžovateli uložena pokuta ve výši

200 000 Kč podle ustanovení § 66 odst. 5 zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, za nesplnění povinnosti stanovené v ustanovení § 16 odst. 1 písm. l) tohoto zákona, v souvislosti s ustanovením § 16 odst. 4 téhož zákona tím, že jako původce i oprávněná osoba, která převzala odpady od původců odpadů, a tak na něho přešla povinnost dle § 16 odst. 1 písm. l) zákona, nezaplatil provozovateli skládky odpadů Svěbořice, společnosti Ekoservis Ralsko s. r. o., poplatky za uložení odpadu na tuto skládku za období od 1. 9. 2007 do 30. 6. 2008 ve výši 1 258 240 Kč. Městský soud řízení zastavil, neboť stěžovatel nezaplatil ve stanovené lhůtě soudní poplatek za žalobní řízení. Stalo se tak usnesením ze dne 28. 5. 2009, č. j. 8 Ca 78/2009 - 29 (v kasační stížnosti i na obálce, v níž bylo stěžovateli usnesení doručeno, jakož i na kopiích předmětného usnesení, založených ve spise, je uvedeno číslo listu 30; originál rozhodnutí je ve spise ovšem veden na č. l. 29).

Stěžovatel v kasační stížnosti výslovně) uplatňuje důvody obsažené v ustanovení § 103 odst. 1 písm. b), e) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). Vzhledem však k tomu, že napadá usnesení o zastavení řízení, připadají v úvahu jen důvody podle písm. e) citovaného ustanovení (blíže viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 4. 2005, č. j. 3 Azs 33/2004 - 98, dostupný na www.nssoud.cz). Reálně tedy podává stěžovatel kasační stížnost z důvodu tvrzené *nezákonnosti rozhodnutí o odmítnutí návrhu nebo o zastavení řízení*.

Stěžovatel uvádí, že soudní poplatek za žalobní řízení ve výši 2 000 Kč zaplatil, a to v kolcích na listině uvedené v příloze podané kasační stížnosti.

V doplnění kasační stížnosti pak stěžovatel dodává, že městský soud řízení zastavil, neboť v době vydání nyní napadeného usnesení nebyl soudní poplatek zaplacen. K tomu ale došlo jen nedopatřením, neboť usnesení, jímž byl stěžovatel vyzván k zaplacení soudního poplatku, mu bylo zasláno současně s oznámením soudu o přidělení věci určitému senátu a výzvou soudu ke sdělení, zda stěžovatel souhlasí s rozhodnutím věci bez nařízení jednání, přičemž toto oznámení bylo k usnesení s výzvou k zaplacení soudního poplatku zřejmě omylem přilepeno.

Stěžovatel poukazuje na to, že samotné výzvy k zaplacení soudního poplatku si všiml až později, proto předmětný poplatek zaplatil až dne 1. 6. 2006. Téhož dne však obdržel i usnesení, proti němuž brojí kasační stížností. Protože však byl soudní poplatek zaplacen dříve, než toto usnesení nabylo právní moci, je stěžovatel přesvědčen, že by mělo být zrušeno.

Ze všech uvedených důvodů stěžovatel navrhuje, aby zdejší soud usnesení městského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Žalovaný nevyužil své možnosti podat ke kasační stížnosti vyjádření.

Nejvyšší správní soud nejprve zkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost je podána včas, stěžovatel je zastoupen advokátem a jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná. Důvodnost kasační stížnosti pak posoudil v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s.).

Ze soudního spisu zejména vyplývá (a v tomto smyslu není ze strany stěžovatele námitek), že na č. l. 22 je založena doručka listovní zásilky, která byla zástupci stěžovatele doručena dne 21. 4. 2009 (stvrzeno razítkem a podpisem oprávněného příjemce). Na doručence je soudem vyznačena poznámka o obsahu zásilky „8Ca 78/2009 – 22 usnesení+vz. 072+23 vyroz. 15/5-“.

V souladu s § 50f odst. 1 písm. b) zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění k rozhodnému dni, ve spojení s § 42 odst. 5 s. ř. s. patří mezi údaje uváděné na doručence také označení písemností, které byly vloženy do obálky; odst. 9 téhož paragrafu stanoví vyvratitelnou domněnku, že není-li prokázán opak, považují se údaje uvedené na doručence za pravdivé. O obsahu obálky svědčí také pokyn soudní kanceláři na č. l. 22 p.v., kterým bylo uloženo zaslat usnesení, jímž je stěžovatel vyzýván k tomu, aby do 10 dnů od doručení tohoto usnesení zaplatil soudní poplatek za žalobu ve výši 2 000 Kč, zároveň je stěžovatel poučen o tom, že v případě neuhrazení poplatku bude řízení zastaveno. Spolu s tímto usnesením bylo zasláno i vyrozumění o složení rozhodujícího senátu 8 Ca a výzva předsedy senátu podle § 51 odst. 1 s. ř. s. Městskému soudu nic nebránilo zaslat usnesení, výzvu i poučení v jediné obálce. Stěžovatel sám v kasační stížnosti přiznává, že všechny jmenované písemnosti v uvedený den obdržel. Pokud si stěžovatel (resp. jeho zástupce) nevšiml, že obálka obsahuje i usnesení, jímž je vyzýván k zaplacení soudního poplatku, pak to jde jen k jeho tíži. I pokud by některé listy byly v obálce připojeny k sobě, je povinností advokáta pečlivě zkoumat obsah zásilky, kterou mu adresuje soud, a to i v souladu se zásadou *vigilantibus iura*, podle níž každý musí přiměřeným způsobem strážet svá práva.

Nejvyšší správní soud rovněž přihlížel i k upozornění stěžovatele, že zaplatil soudní poplatek dodatečně, a proto by napadené usnesení mělo být zrušeno v souladu s § 9 odst. 7 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích. Podle tohoto ustanovení platí, že *usnesení o zastavení řízení pro nezaplacení poplatku zruší soud, který usnesení vydal, je-li poplatek zaplacen ve věcech správního soudnictví dříve, než usnesení nabylo právní moci, a v ostatních věcech nejpozději do konce lhůty k odvolání proti tomuto usnesení. Nabude-li usnesení o zastavení řízení pro nezaplacení poplatku právní moci, zaniká poplatková povinnost.*

Ze soudního spisu vyplývá, že usnesení městského soudu o zastavení řízení pro nezaplacení soudního poplatku bylo stěžovateli (resp. jeho zástupci) doručeno dne 1. 6. 2009 (doručenka na č. l. 29). Stejným datem je označena kasační stížnost, jejíž přílohou je i list, na němž jsou nalepeny dvě kolkové známky v celkové hodnotě 2 000 Kč. Ještě týž den byla kasační stížnost (včetně kolků) podána k poštovní přepravě. Městský soud v Praze ji však obdržel až dne 2. 6. 2009.

Ze shora citovaného ustanovení § 9 odst. 7 zákona o soudních poplatcích plyne otázka, kterou si soud při posuzování podmínek pro zrušení usnesení dle tohoto ustanovení musí zodpovědět: ke kterému okamžiku je „zaplacen“ soudní poplatek hrazený kolkovými známkami, tedy zda až okamžikem, kdy jsou kolkové známky doručeny soudu, nebo zda je dostačující pouhé předání k poštovní přepravě.

Soudní poplatek je splatný vznikem poplatkové povinnosti (§ 7 odst. 1 zákona o soudních poplatcích), tj. zde podáním žaloby [§ 4 odst. 1 písm. a) zákona o soudních poplatcích]. I z tohoto ustanovení ostatně vyplývá, že poplatek mohl (a měl) být zaplacen již při podání správní žaloby, a tedy dodatečně stanovená lhůta k zaplacení je toliko lhůtou náhradní (k tomu viz i rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 10. 2007, č. j. 2 As 34/2007 - 74, www.nssoud.cz). Nebyl-li poplatek zaplacen, soud vyzve poplatníka k jeho zaplacení ve lhůtě, kterou mu určí; po marném uplynutí této lhůty soud řízení zastaví (§ 9 odst. 1 zákona o soudních poplatcích).

Ústavní soud opakovaně vyslovil, že lhůtu, kterou stanoví soud pro zaplacení soudního poplatku podle § 9 odst. 1 zákona o soudních poplatcích, je nutno považovat za tzv. soudcovskou lhůtu, jejímž smyslem je vymezení času pro provedení procesního úkonu – zaplacení soudního poplatku. Zaplacení soudního poplatku je podle Ústavního soudu

spjato s realizací procesního subjektivního práva, proto lhůta stanovená soudem pro zaplacení poplatku je lhůtou procesněprávní, s příslušnými důsledky pro její počítání. Dospěl tak k závěru, že pro zachování této lhůty postačí, je-li poslední den předáno podání s vylepenými kolkovými známkami k poštovní přepravě (např. náleze ze dne 30. 10. 2001, sp. zn. II. ÚS 318/2000, publ. ve Sb. n. u. ÚS, svazek 24, náleze č. 161, str. 183).

Stejně pravidlo však nelze užít v případě ustanovení § 9 odst. 7 věty první zákona o soudních poplatcích: stanovení povinnosti soudu zrušit usnesení o zastavení řízení, jestliže účastník zaplatí poplatek dříve, než toto usnesení nabude právní moci, není možné vůbec považovat za určení lhůty, a to ani zákonné. Každá lhůta, jako konkrétně vyjádřený časový úsek, musí být určena jejím počátkem a koncem; v případě citovaného ustanovení však zcela chybí specifikace skutečnosti, která by stanovila počátek lhůty, stejně jako určení její délky. Proto nabytí právní moci usnesení o zastavení řízení nelze považovat za konec lhůty (a to ani lhůty stanovené přímo tímto zákonným ustanovením, ani za konec fakticky prodloužené lhůty soudcovské stanovené dle § 9 odst. 1 zákona o soudních poplatcích), a proto také nelze užít dobrodíní speciálního ustanovení § 40 odst. 4 s. ř. s. o tom, že lhůta je zachována, bylo-li podání v poslední den lhůty zasláno soudu prostřednictvím držitele poštovní licence. Okamžik zaplacení je v takovém případě určen teprve obliterací (znehodnocením) kolkové známky soudem (tedy fakticky doručením soudu), a to i kdyby podání obsahující kolkové známky bylo držiteli poštovní licence předáno včas, tedy před nabytím právní moci usnesení o zastavení řízení.

V otázce, který den je možno naposledy zaplatit soudní poplatek, je třeba poukázat na dřívější judikaturu zdejšího soudu (např. rozsudek ze dne 29. 3. 2007, č. j. 5 Afs 112/2006 - 41, publ. pod č. 1218/2007 Sb. NSS) i na judikaturu Ústavního soudu (např. náleze ze dne 13. 11. 2007, Pl. ÚS 2/07, publ. ve Sb. n. u. ÚS, svazek 47, náleze č. 193, str. 539) a vyjít z toho, že posledním dnem, kdy je účastník oprávněn právně relevantním způsobem zaplatit soudní poplatek, je den doručení usnesení o zastavení řízení. Je-li soudní poplatek hrazen prostřednictvím kolkových známek, musí být kolkové známky v příslušné hodnotě v poslední den, kdy tak ještě lze relevantně učinit, předány soudu (buď přímo účastníkem řízení, resp. jeho zástupcem, nebo doručeny prostřednictvím držitele poštovní licence).

V posuzovaném případě stěžovatel, resp. jeho zástupce, 1. 6. 2009 předal podání s vylepenými kolkovými známkami k poštovní přepravě, a to bylo soudu doručeno 2. 6. 2009. Usnesení o zastavení řízení pro nezaplacení soudního poplatku nabylo právní moci 1. 6. 2009 (dnem doručení stěžovateli) a tento den byl také poslední pro zaplacení poplatku u soudu. Poplatek tak byl zaplacen opožděně a není dán důvod pro postup podle § 9 odst. 7 zákona o soudních poplatcích. Naopak je nastolen důvod pro postup podle § 10 odst. 1 zákona o soudních poplatcích, dle něhož *soud vrátí poplatek z účtu soudu, jestliže jej zaplatil ten, kdo k tomu nebyl povinen.*

Obdobné závěry, jaké byly učiněny v tomto rozhodnutí, jsou obsaženy již v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 4. 2008, č. j. 5 Afs 1/2007 - 172, www.nssoud.cz, z něhož soud vycházel i v tomto případě, neboť uvedený rozsudek prošel i testem ústavnosti (viz usnesení Ústavního soudu ze dne 28. 8. 2008, sp. zn. I.ÚS 1306/08, dostupné na www.nalus.usoud.cz).

V daném případě tedy nebyly naplněny namítané kasační důvody a zdejší soud neshledal ani důvody, pro které by měl rozhodnutí zrušit pro pochybení, k nimž by měl přihlížet mimo uplatněné námitky podle § 109 odst. 3 s. ř. s. Proto Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

Stěžovatel, který neměl v tomto soudním řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení a úspěšnému žalovanému náklady řízení nevznikly. Proto soud rozhodl, že se žalovanému právo na náhradu nákladů řízení o kasací stížnosti nepřiznává (§ 60 odst. 1, § 120 s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. listopadu 2009

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu